

UCHWAŁA
Rady Ławniczej Sądu Najwyższego II kadencji
nr 11/2025
z dnia 10 września 2025 r.
w sprawie apelu do ławników polskich sądów powszechnych

Rada Ławnicza Sądu Najwyższego II kadencji, reprezentująca wszystkich ławników Sądu Najwyższego, stojąc od początku kadencji niewzruszenie na stanowisku obrony praworządności w Rzeczypospolitej Polskiej,

przyjmując do wiadomości i w pełni respektując zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej wyrok izby czwartej Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 4 września 2025 r. (sygn. C-225/22),

zwraca się do wszystkich ławników polskich sądów powszechnych z następującym apelem:

1. ponieważ w odpowiedzi na pytanie prejudycjalne Sądu Apelacyjnego w Krakowie Trybunał Sprawiedliwości UE jasno wskazał w ww. wyroku, że w razie odesłania wyrokiem tzw. Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych SN do sądu niższej instancji danej sprawy do ponownego rozpatrzenia,

^{1°} sąd krajowy nie powinien uwzględniać oceny sądu krajowego wyższej instancji, jeżeli w świetle wykładni dokonanej przez Trybunał uzna, że ocena ta nie jest zgodna z prawem Unii, i w razie potrzeby winien odstąpić od stosowania przepisu prawa krajowego przymuszającego go do zastosowania się do orzeczeń tego sądu wyższej instancji (pkt 61);

^{2°} uregulowania ustawowe oraz orzecznictwo sądu konstytucyjnego państwa członkowskiego, z których wynika, że sąd krajowy jest zobowiązany do zastosowania się do orzeczenia wydanego przez skład orzekający sądu wyższej instancji, w przypadku gdy na podstawie orzeczenia Trybunału ten sąd krajowy ustali, że co najmniej jeden z sędziów zasiadających w tym składzie orzekającym nie spełnia wymogów dotyczących niezawisłości, bezstronności i uprzedniego ustanowienia na mocy ustawy (...) – ustępują bezwzględnie zasadzie pierwszeństwa prawa unijnego, a zatem nie mogą jako z nim sprzeczne być brane pod uwagę (pkt 63);

^{3°} ww. uregulowania i orzecznictwo nie mogą zabraniać dokonywania badania prawidłowości ukształtowania składu orzekającego sądu wyższej instancji przez sąd niższej instancji, w tym taki, do którego sprawę odesłano (pkt 63);

^{4°} jeżeli organ sądowy ostatniej instancji nie spełnia wymogów dotyczących niezawisłości, bezstronności i uprzedniego ustanowienia na mocy ustawy w rozumieniu tego postanowienia, wydane przez taki organ orzeczenie, na mocy którego dana sprawa zostaje przekazana sądowi niższej instancji do ponownego rozpoznania, należy uznać za niebyłe, gdy taka konsekwencja jest z punktu widzenia danej sytuacji procesowej nieodzowna dla zagwarantowania pierwszeństwa prawa Unii (pkt 70);

^{5°} nie będzie można skutecznie powoływać się w tym wypadku na jakiegokolwiek względy wywodzone z zasady pewności prawa lub mające związek z domniemaną powagą rzeczy osądzonej celem uniemożliwienia sądowi niższej instancji uznania takiego orzeczenia za niebyłe (pkt 68);

ww. orzeczenia sądu wyższej instancji należy uznawać za niewydane.

Należy odnosić powyższe do wszystkich wyroków Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych SN, tym bardziej, że już uprzednio orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, Sądu Najwyższego (w składach orzekających i izbach prawidłowo i zgodnie z prawem powołanych), a także Naczelnego Sądu Admini-

stracyjnego niezbitcie i obowiązująco dowiodło tego, że ww. izba SN nie spełnia wymogów i definicji prawnej sądu ani w całości, ani też w każdym poszczególnym, zawsze nieprawidłowo powołanym składzie;

2. całościowe, wiążące podważenie legalnego statusu prawnego Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych SN winno być uwzględniane przez wszystkich polskich ławników, rozważających poszczególne sprawy sądowe;

3. z posiadanych przez Radę Ławniczą ekspertyz nauki prawnej, uzyskanych w 2023 r., oraz z późniejszego orzecznictwa unijnego, międzynarodowego i krajowego wynika także, że daleko idące wątpliwości odnośnie do legalności obarczają również Izbę Odpowiedzialności Zawodowej SN oraz każde orzeczenie pozostałych izb SN, zapadłe w składzie orzekającym z udziałem przynajmniej jednego tzw. neo-sędziego SN (tj. sędziego powołanego nieprawnie przez prezydenta RP do Sądu Najwyższego na podstawie rekomendacji wydanej przez niekonstytucyjną Krajową Radę Sądownictwa) – należy zatem ze szczególną ostrożnością traktować akty prawne wydawane przez składy orzekające ww. izby;

4. ponieważ w ww. wyroku TSUE z dn. 4 września 2025 r. wskazano również, że:

- na podstawie art. 19 ust. 1 akp. 2 Traktatu o Unii Europejskiej każde państwo członkowskie powinno zapewnić, by organy orzekające – jako sądy w rozumieniu prawa Unii – w kwestiach związanych ze stosowaniem lub z wykładnią tego prawa i należące w związku z tym do systemu środków odwoławczych w dziedzinach objętych prawem Unii odpowiadały wymogom skutecznej ochrony sądowej, w tym zwłaszcza wymogowi niezawisłości (wyrok z dnia 11 lipca 2024 r., Hann-Invest i in., sygn. C-554/21, C-622/21 i C-727/21, EU:C:2024:594, pkt 47 i przytoczone tam orzecznictwo) (pkt 47)

– apelujemy do wszystkich ławników polskich o zwrócenie szczególnej uwagi na to, by każdy skład orzekający, w którym zasiadają, istotnie spełniał definicję sądu i na gruncie Konstytucji RP, i obowiązującego na jej podstawie w Rzeczypospolitej Polskiej prawa unijnego.

5. Nade wszystko Rada Ławnicza SN II kadencji gorąco apeluje o to, aby ławnicy – suwerenni i niezawisli sędziowie społeczni Rzeczypospolitej Polskiej – nie pozostawali obojętni, niezależnie od sytuacji politycznej i własnego światopoglądu, na konieczne dla prawidłowego i legalnego działania wszystkich ławników przywrócenie rzeczywistej praworządności w polskich Sądach i Trybunałach. Nikt z nas nie będzie mógł w pełni legalnie i w majestacie sądu Rzeczypospolitej orzekać, ani też nie będzie miał zapewnionych legalnych warunków misji publicznej, jeśli składy orzekające, w których zasiadamy, nie będą rzeczywistymi sądami w świetle prawa, a każdy wyrok i orzeczenie wydane z naszym udziałem będzie podważalne na gruncie procedury cywilnej, karnej i innych, bądź będzie mogło być uznane za niewydane.

6. Rada Ławnicza SN II kadencji gotowa jest włączyć się we wszystkie wspólne działania ławników polskich sądów powszechnych, zmierzające do podniesienia autorytetu ławników, zapewnienia nam wszystkim legalnych warunków misji publicznej i pełnego przywrócenia zasady demokratycznego państwa prawnego, o której mowa w art. 2 Konstytucji RP.

Uchwała została podjęta jednogłośnie, w obecności ośmiorga członków Rady Ławniczej SN.

za Radę Ławniczą SN

(-)

*dr Andrzej Kompa
przewodniczący RŁ SN*

W głosowaniu uczestniczyli:**ŁSN Stanisław Adamski****ŁSN Małgorzata Figa-Tomińska****ŁSN dr Andrzej Kompa – przew. RŁ SN****ŁSN Joanna Lasko – wiceprzew. RŁ SN****ŁSN Sława Rafalak****ŁSN Monika Szafraniec****ŁSN Robert Szczerbaniak****ŁSN Przemysław Wiszniewski**